

Sammissaq	Nalunap kuultisiorfissaanut VSB-imut aamma VVM-imut nassuiaatit tusarniaassutigineqarnerat
Piffissaq	29-01-2024
Sumiiffik	Narsarsuaq

ooo000ooo

Ataatsimiinnerup ingerlanerani nutserisoqarpoq.

Oqaluttut oqaatsit atorumanerusatik atortarpaat: Kalaallisut, danskisut, tuluttut.

Nassuiaatini tulluuttuni ersipput oqaluttup oqaatsit suut atornerai oqaatsinullu sunut nutserneqarnerat:

[KAL] - Oqaluttoq kalaallisut oqaluppoq

[DK] –Oqaluttoq danskisut oqaluppoq

[ENG] –Oqaluttoq tuluttut oqaluppoq

[KAL/ENG] – Kalaallisuumiit tuluttuumut nutsigaq

[KAL/DK] – Kalaallisuumiit danskisuumut nutsigaq

[DK/ENG] – Danskisuumiit tuluttuumut nutsigaq

[DK/KAL] – Danskisuumiit kalaallisuumut nutsigaq

[ENG/KAL] – Tuluttuumiit kalaallisuumut nutsigaq

[ENG/DK] – Tuluttuumiit danskisuumut nutsigaq

Hvem	Kalaallisut / Grønlandsk / Greenlandic	Qallunaatut / Dansk / Danish	Tuluttut / Engelsk / English
Anna Peter Knudsen	[KAL] Uanga Anna Peter Knudsenimik ateqarpunga, unnummullu ataatsimiinnermi aqutsisuussaanga. Ataatsimiinneq Kalaallisut ingerlannaqassaaq, taamaammallu Kalaallit oqaaseqartuunngitsut apererusuppakka ataatsimiinneq Kalaallisuumiit Qallunaatut nutserneqassanersoq, imaluunniit Kalaallisuumiit Tuluttuumut. Kalaallit ingerlannaqassaaq,	[KAL/DK] Mit navn er Anna P Knudsen og jeg skal være din moderator i aften. Mødet vil foregå på grønlandsk, så jeg spørger gerne deltagerne, om der er behov for tolkning mellem sprog.	[KAL/ENG] My name is Anna P Knudsen and I am going to be your moderator tonight. The meeting will be in Greenlandic, so I'd like to ask the participants if there is a need for interpretation between languages.
Anna Peter Knudsen	[DK/KAL] Utoqqatserpunga, kalaallisuumiit qallunaatummut imaluunniit kalaallisuumiit tuluttuumut?	[DK] Sorry, fra grønlandsk til dansk, eller fra grønlandsk til engelsk?	[DK/ENG] Sorry, from Greenlandic to Danish or from Greenlandic to English?
Audience 1	[ENG/KAL] Tuluttuumut	[ENG/DK] Engelsk	[ENG] English
Anna Peter Knudsen	[KAL] Engelsk, ja tuluttuumut? Yes, attaveqaatit iluatsipput, attaveqaatit ajunngimmata ataatsimiinneq streamerneqassaaq. Taamaasilluni inuit maani peqataasinnaannngitsut malinnaasinnaassapput. Ataatsimiinneq immiunneqassaaq, ataatsimiinnermik imaqarniliornermi ator neqassagami taannalu Naalakkersuisut nittartagaanni tusarniaanermi saqqummertumi ilanngunneqassalluni. Unnuk manna ataatsimiinnermi nalunami kultisiorfik eqqartussavarput. Taanna VSBiip	[DK] Ja, til engelsk. Ja, vi har frie kommunikationslinjer, så det vil også blive streamet. På denne måde får de, der ikke kan deltage, mulighed for at følge med i mødet. Mødet vil blive optaget med det formål at lave referater og være en del af høringsmaterialet offentliggjort på regeringens hjemmeside. Nalunaq Goldmine er aftenens emne. SIA'en og VVM'en for minen sendes til høring indtil 1. marts 2024. Inden disse rapporter færdiggøres af regeringen vil der være offentlige høringer, derfor	[ENG] Yes, into English. Yes, we have communication lines clear, so it is going to be streamed as well. This way those, who cannot participate, will have an opportunity to follow with the meeting. The meeting will be recorded for the purpose of making minutes and be a part of the hearing materials published in the Government webpage. Nalunaq Gold mine is tonight's subject. SIA and EIA of the mine are sent out for consultation until 1st of March 2024. Before these reports are finalized by the Government there will be public

	<p>aamma VVMimi tusarniaassutigineqareerput, tamanullu ammasumik tusarniaassutigineqassapput martsip aallaqqaataa 2024 tungaanut. Nalunaarusiat taakku Naalakkersuisut naammassillugu suliarinnginnerani tamanu tammasumik ingerlanniarneqaqqaassapput taamaamat ilissi maani isummasi oqaatsisilu aamma tusarusunneqarput. Taamaamat una tusarniaaneq ammasumik ingerlavoq. Ataatsimiinnermi matumani suliniummik aallartitat, Kommune kujallermi Borgmesteri, Naalakkersuisunullu ilaasortat maani peqataapput. Oqaaseqarneq Inuussutissarsiornermut Niuernermut Aatsitassanut Inatsit atuutsinneqarneranut Naalakkersuisoq Naaja H. Nathanielsenimut ingerlateqqippara. Tullinnguulluni oqaaseqarumaarpoq Nunalerinermut Imminut Pilersornermut Nukissiutitut avatangiisinullu Naalakkersuisoq Kalistat Lund.</p>	<p>skal jeres kommentarer og tanker høres i aften. Derfor er denne høring offentlig. På dette møde har vi repræsentanter fra virksomheden, borgmesteren i Kujalleq Kommune og ministre. Jeg giver ordet til minister for bolig, infrastruktur, mineraler og ligestilling Naaja H. Nathanielsen. Dernæst er det minister for landbrug, selvforsyning, energi og miljø, Kalistat Lund.</p>	<p>hearings, that is why your comments and thoughts are to be heard tonight. That is why this hearing is public. At this meeting we have representatives from the Company, Mayor of the Kujalleq Municipality and Ministers. I give the floor to Minister for Housing, Infrastructure, Minerals and Gender Equality Naaja H. Nathanielsen. Next is Minister for Agriculture, Self-Sufficiency, Energy and Environment, Kalistat Lund.</p>
Naaja H. Nathanielsen	<p>[DK/KAL] Qujanaq tamassi takkukkassi, nuannissusia taama amerlatigisassi unnummut. Ajunngitsumik ilisaritinneqareerama imminut eqqaaqqissanngilanga. Kalistallu Naalakkersuisut sinnerlugit maaniipput, aammalu Kommune Kujallermiit Stine Egede ilagaarput.</p>	<p>[DK] Hej, tak for det i kom, alle sammen, dejligt der er så mange i aften. Jeg har lige fået en meget fin præsentation, så jeg vil ikke sige så meget mere om mig selv. Kalistat og jeg repræsenterer Naalakkersuisut her i aften og vi</p>	<p>[DK/ENG] Hi, thanks for coming, everyone, great to see so many tonight. I just got a very nice presentation, so I won't say much more about myself. Kalistat and I represent the Government here tonight and we have Stine Egede with us, from the Municipality of Kujalleq</p>

	<p>Uagut siunertaarput Nalunaq taassanilu suliariniarneqartoq pillugu oqaaserisasi tusarnaassallugit.</p> <p>Nalunamik ingerlatsiniartut Kujataani aatsitassarsiorfimmik piaarnerpaamik aallartitsinissaminnik kissaateqarput, akuerineqassagunillu sumiiffinni kalluarneqartussani innuttaasunik ataatsimiititsisariaqarput. Tassalu angalanerup siunertaa. Aamma Naalakkersuisunit najuuttoqarnissaa oqaaserineqartunillu tusarnaarneqartoqarnissaa piumasqaataavoq. Taamaammat uatsinnut aperinissarsi aamma pissusissamisorpoq, uagulli unnummut qitiunngilagut.</p> <p>Naalakkersuisuniit anguniagaarput aningaasarsiornikkut imminut napatittunngornissarput, tamatumani aatsitassarsiorneq inuussutissarsiutini ineriartorfissaqartutut isigaarput. Suliffissaqartitsissaaq ilinniarfissaqartitsillunilu, taakkulu pisariaqartippavut. Aammali avatangiisitigut piumasqaatinik naammassinninnissaat piumasqaataavoq kiisalu inuiaqatigiit innarlerneqassanatik, kisiannili peqataatinneqarlutik iluaqutissinneqassallutik. Taamaammat avatangiisinut inuiaqatigiinnullu tunngasutigut suliffeqarfik naammassinnittariaqarpoq. Tamannalu qanoq anguniarnerlugu tassa</p>	<p>har Stine Egede med os, fra Kommune Kujalleq.</p> <p>Formålet er sådan set for vores side, lytte til det der bliver sagt fra jeres side, om det der bliver fremlagt fra Nalunaq og om deres projekt.</p> <p>Selvskabet bag Nalunaq projektet ønsker at i igangsætte en minedrift her i området, snarest muligt, og for at de kan få lov til det, så er det et krav at man holder først borgermøder, i det områder der kan blive berørt. Og det er det som den her rejse handler om.</p> <p>Og det er også et krav, at der er deltager medlemmer fra Naalakkersuisut i det møder at være til stede og hører hvad der bliver sagt. Så ville det naturligvis at i må gerne stille spørgsmål til os, men det er os det ikke er egentligt i fokus i aften.</p> <p>Fra Naalakkersuisut side så har vi en målsætning om at selvformene økonomi og i den forbindelse så er minedrift en af erhververs udvekslingsmuligheder vi gerne ser, kommer i gang. Det giver jobmuligheder og det giver uddannelsesmuligheder og det er noget vi har brug for. Men det er også et krav at de lever op til miljøkendelser og miljøforhold</p>	<p>The purpose is, on our side, to listen to what is said by your side about what is presented from Nalunaq and about their project.</p> <p>The company behind the Nalunaq project wants to start mining in this area as soon as possible, and in order for them to be allowed to do so, it is a requirement that citizens' meetings are first held in the areas that may be affected. And that's what this is about. And it is also a requirement that there are participating members from the Government at the meetings to be present and hear what is said. So, of course you are welcome to ask us questions, but we are not really the focus tonight. From the Government's side, we have a goal to shape the economy ourselves, and in this connection, mining is one of the acquirer's development opportunities that we would like to see get started. It provides job opportunities, and it provides educational opportunities and that is something we need. But it is also a requirement that they comply with environmental requirements and environmental conditions and that the local community is not left behind but integrated and the project benefits from it. Therefore, the company must meet certain requirements in relation to the environment and</p>
--	--	---	---

	<p>ullumikkut saqqummiunniartussaassavaat.</p> <p>Oqaatigineqartutut oqaaserineqartut tamarmik tigoorarneqassapput, naalaassaagut, allattuilluta, utersaarfigiumaarpassilu. Qujavungalu.</p> <p>Kalistat, naluara illit ilassutissaqarnersutit.</p>	<p>og at det lokalsamfund ikke bliver løbe over, men integrerer og projekt drage fordel af den. Så derfor skal selskabet leve op til nogle krav, i forhold til miljø og samfund. Det er det de gerne vil fremlægge i dag, hvordan de gerne vil gøre komme imod med det.</p> <p>Og alt hvad jeg siger som sagt, bliver taget imod, vi lytter, vi skriver noget og vi vender tilbage til det emne jeg godt takke for. Kalistat, jeg ved ikke om du ville supplere.</p>	<p>society. This is what they would like to present today, how they would like to deal with it.</p> <p>And as I said, everything that is said is listened to; we will listen, we will take notes and we will return to the topics that are raised - I would like to thank you for that. Kalistat, I don't know if you would add anything?</p>
Kalistat Lund	<p style="text-align: center;">[KAL]</p> <p>Aap, qujanaq. Naalakkersuisoqatima oqaasissat pingaarnerit oqaatigereerpai. Maani apuukkusutagut, kisianni tassa oqaasissara uanga Avatangiisinut Naalakkersuisutut soorunami aamma soqutigisaraara, qanimut malinnaaviginissaa matumani pilersaarutit piviusunngortikkiartornerani. Maannakkut tusarniaaneq pilersaarutit malillugit ingerlavoq. Naalakkersuinikkut aaliangersagaapput aamma aatsitassarsiormik aallartitsisoqassappat, naqqaniik tamarmik malinneqaqqissaarlutik innuttaasut tusarniarneqarlutik avatangiisinut inuiaqat... Pissusissamisoorpoq taamatut tusarniarneqarnissaa. Avatangiisinut</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/DK]</p> <p>Ja tak. Min kollega sagde lige hovedpunkterne. Men som miljøminister er det også mit interesseområde at blive ved med at følge med, mens projektet skrider frem.</p> <p>Foreløbig forløber denne høring efter planen. Det er også politisk besluttet, at offentligheden skal høres lige fra begyndelsen, når der er miner under udvikling.</p> <p>Så høringer er naturligvis en del af processen. Jeg er ansvarlig, når det kommer til miljøerne. Denne form for minedrift er meget vigtig.</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/ENG]</p> <p>Yes, Thank you. My colleague just said the main points. However, as a minister for the environment it is also my area of interest must keep following as the project progresses.</p> <p>So far this hearing is going according to the plan. It is also politically decided that public must be heard right from the beginning when there are mines being developed.</p> <p>So, hearings are naturally part of the process. I am responsible when it comes to the environments. This kind of mining is very important.</p> <p>Before the mining starts, it has been ensured that the mining can be</p>

	<p>tunngasortaatut tassa taanna uanga akisussaaffigisaraara. Pingaaruteqartorujussuarmik inissisimavoq taamatut aatsitassarsiorniarneq. Aatsitassarsiorniarnermi aatsitassarsiorneq aallartinnginnerani qulakkeerneqartussaavoq soorunami, aatsitassarsiornerup pinngortitamut inuaqatigiinnullu illersorneqarsinnaasumik ingerlaanneqarsinnaanissaa. Aamma mingutsitsinninnissaq eqqarsaatigalugu. Kinguaassatta nunassaat, aatsitassarsiornerup aserussanngilaa, aamma akornusersussanngilaa. Akerlianik kinguaassatsinnut iluaqutaasussamik aatsitassarsiorneq ingerlannaqassapput, taamaammallu pingaaruteqartorujuvoq, aatsitassarsiornermik ingerlatsinialernermi naqqaniik suna tamaasa avatangiisit tunngatillugit aamma inuiaqatigiinnillu sunniitissaat qularnaarlugit paaseqqissaarneqarnissaat nakkutigalugit. Aammalu aallunneqarnissaat oqallisigalugit suna aaqqiissutissat. Maannakkut Nalunaq taamatut kultisiorfimmik aallartitsiniarnermi, takusinnaasagut naapertorlugit ajunngtsorujussuarmik suliniuteqarput. Aamma siornatigut arlaleriarluni taqqavani kultisiorfimmik ingerlatisarsimaneramik mingutsitsisimameri, imaluunniit</p>	<p>Inden minedriften starter, er det sikret, at minedriften kan foregå bæredygtigt både miljømæssigt og socialt. Forurening skal også undgås. Minedriften bør ikke skade de kommende generationers land.</p> <p>Tværtimod bør minedrift ske til gavn for den næste generation, og det er meget vigtigt. Alt skal sikres og overvåges lige fra begyndelsen. Også løsninger skal diskuteres og være på plads. Så vidt vi kan se går projektet rigtig godt. Miljøpåvirkninger fra den tidligere minedrift er blevet undersøgt og vurderet. Disse viser, at minedrift også blev udført uden skade på miljøet.</p> <p>Så med dette nuværende projekt vil vi også bruge erfaringerne. Vi ved, at det stærke kemikalie, cyanid, ikke vil blive brugt i processen. Denne form for behandling er allerede afprøvet, så det er godt, at processen udføres uden brug af sådanne kemikalier og uden at påvirke miljøet negativt. Så vi er meget optimistiske på vegne af Sydgrønland og Grønland som helhed.</p> <p>Vi har brug for dine kommentarer, fordi de vil være værdifulde. Tak skal du have.</p>	<p>done sustainably in terms of environmentally and socially. Pollutions must also be avoided. The mining should not harm the land of coming generations.</p> <p>To the contrary, mining should be done for the benefit of the next generation, and that is very important. Everything must be ensured and monitored right from the beginning. Also solutions must be discussed and be in place. As far as we can see the project is going very well. Environmental impacts from the previous mining has been surveyed and assessed. These show that mining was also done without any harm to the environment.</p> <p>So, with this current project we will also use the experience. We know that the strong chemical, cyanide, will not be used in their process. This kind of treatment is already tried, so it is good that process will be done without using such chemical and without impacting the environment negatively. So, we are very optimistic on behalf of South Greenland and Greenland as a whole.</p> <p>We need your comments because they will be valuable. Thank you.</p>
--	---	---	--

	<p>avatangiisinut sunniiteqartarsimaneri taakkua nalilersorneqarlutik, maannakkut naammassinikuupput, taamaalillutik takutippaat siornatigut taamatut ajunngitsumik ingerlatsisoqartarsimasoq. Aamma avatangiisit eqqarsaatigalugit. Taamaammat maannakkut aallartinniarnermi aamma misilittakkat taakkua iluaqutigalugit ingerlatsisoqartassaaq. Nalunngilarput maannakkut, aatsitassarsiorniat una akuutissaq kemikaliaq sakkortoq cyanide atorniannikkaat. Siornatigut taamak misilittagaqarput, taanna aamma ilaatigut pitsaasuvoq taamatut avatangiisinut sunniinerlussinnaasunik atugaqarnani kultisiorfik ingerlanniarneqarnerani maannakkut pilersaaramik. Taamaammat neriulluarfigeqaarput, maannakkut kujataanut inuiaqatigiinnut aammalu tamatsinnut Kalaallit Nunaanni pitsaasumik. Oqaatigisassasi iluatigivagut, aamma atorluarneqassagamik. Qujanaq.</p>		
Anna Peter Knudsen	<p>[KAL] Naalakkersuisumut qujariarluta, video massakkut takutinneqassaaq. Taanna tuluttut oqaaseqarpoq, kisianni allagartalersugaammat Kalaallisut inuit attaveqatigiittarfianni takusimassavaa arlassi</p>	<p>[KAL/DK] Vi takker regeringen, nu går vi videre til videopræsentationen. Videoen er på engelsk, men med grønlandske undertekster. Den kan også ses på de sociale medier.</p>	<p>[KAL/ENG] We thank the Government, now we go on to the video presentation. The video is in English but with Greenlandic subtitles. This can also be seen in social media.</p>
Morten	<p>[DK/KAL] Avatangiisinik naliliinermi assigiinngitsut suliarineqartarput.</p>	<p>[DK] Når man laver en miljøvurdering, så laver man en række forskellige</p>	<p>[DK/ENG] When you carry out an environmental assessment, you do</p>

	<p>Ilaatigut soorunami sumiiffik tikinneqartarpoq nunamilu misissuisoqartarluni. Sunik naasoqarnersoq, uumasooqarnersoq timmiaqarnersorlu misissoneqartarpoq, aammalu misissugassanik assigiinngitsuni tigooraasoqartarpoq sunniutaajunnartut kingornagut takusinnaajumallugit. Naasut, aalisakkat, uillut misissugassanik tigusiffigineqartarput kingumut qiviarluni avatangiisinut sunniutaasut takusinnaajuarumalugit. Nalunamissaaq silasiorfimmik ikussisimavugut qanoq siallersartiginera, anorlersartiginera assigisaallu takusinnaajumallugit. Tamakkulumi pingaaruteqarput. Aamma misissuinernek allanik qassiinik ingerlatsisoqartarpoq. Assersuutigalugu Nunatta Katersugaasivia taqqavaniippoq qanganisaqarnersoq misissoriartorlugu, annikitsunnguanillu nassaartoqarpoq. Tamakku avatangiisinik misissuinernek akisussaaffinnut ilaapput.</p> <p>Nalunami avatangiisit kusanaqaat. Taqqavaniissimasut nalunngilaat qanoq alianaatsigisoq. Pinngortitaq Kujataani allanisulli ippoq. Avannarpasinnerusumut sanilliullugit orpiit portukuluttuupput, kisianni naasunik qaqtigoortunik, navianartorsiortunik</p>	<p>ting. Noget af det man gør, det er at man besøger området, selvfølgelig, og går igennem et feltarbejde. Man kigger på, hvilke vegetation der er, man kigger på, hvilke dyr og fugle, der er, og så tager man en række prøver, som man så senere kan se, om der bliver påvirket. Det er prøver af planter, og det er prøver af fisk, det prøver af muslinger, så man hele tiden kan gå tilbage og se, om man har påvirket miljøet. Der har vi i Nalunaq også installeret en vejrstation, og man kan følge med i, hvor meget det regner, og hvor meget, hvor meget det blæser, og den slags. Og det er vigtigt. Skiftede du den frem? Ja, så er du tilbage. Ja, og så laver man en række andre studier. For eksempel er der Grønlandsk museum været deroppe og kigge på, om der er arkæologiske forekomster, og de har fundet nogle, nogle, nogle små, rester af forskellige ting deroppe. Så det er en del af ansvaret i miljøvurderingen. Så må du gerne skifte.</p> <p>Naturen i Nalunaq, det er jo et flot sted. Dem der har været der ved, at det er et fantastisk flot sted. Naturen er typisk sydgrønlandsk. Der er relativt store træer, i hvert fald i forhold til længere nordpå, men vi har ikke fundet nogen særlig sjældne</p>	<p>a number of different things. Part of what you do is visit the area, of course, and carry out fieldwork. You look at what vegetation there is, you look at what animals and birds there are, and then you collect a number of samples so that you can later see if anything is affected. It concerns samples of plants, fish and mussels, so that you can always go back and see if you have affected the environment. At Nalunaq, a weather station has also been installed, and you can follow how much it rains, how much it blows, and that sort of thing. A number of other studies have also been carried out. For example, the Greenland Museum has been up there to see if there are any archaeological deposits, and they have found some small remains of various things up there. This is (also) part of the responsibility in the environmental assessment. Now you are welcome to switch (to the next slide).</p> <p>The nature at Nalunaq, it is a beautiful place. Those (of you) who have been there know that it is a fantastically beautiful place. The nature is typically South Greenlandic. There are relatively large trees, at least compared to further north, but we have not found any particularly rare plants,</p>
--	---	--	---

	<p>nassaarsimangilagut taqqavani sulinitinni.</p> <p>Orkidiit marlujupput, taakkuli nalinginnaasuupput. Aamma umimmaqarpoq, tassa uumasut pingaaruteqarnerpaat tamaannga nunnigunneqarsimasut. Taakku aammalu avatangiisit ukioq manna suliariniakkami mianerineqartussaapput. Aatsitassarsiorfiup nunap iluaniinnera, tassa itersarsuunnginnera taamalu aseruerujussuortoqannginnera pingaaruteqaqaaq. Aammalu akuiaavissaq qanga akuiaaviusimasumi inissisimassammat suliariniakkami pinngortitamik nutaamik aseruisoqarnaviannigilaq. Tamannattaq pingaaruteqarpoq.</p> <p>Aatsitassarsiorneq eqqartorneqartillugu ajornartorsiut eqqaaneqartuartaqoq tassaavoq igitassat atorfissaqartinnngisat qanoq pineqarnissaat. Kuultilu eqqaassagaani kuultisiorfimmiit anninneqartartut ilarujuissui kuultiuneq ajorput, tassalu akuiarnerlukut. Taakku tusaannarlugit ajortoorpasikkaluarpur, kisianni tassaaginnarpur qaarsut aserortikkat kuultitaajakkat, taakkulu allamut inissinneqartussaapput. Tassanilu assigiinnngitsut misissorpavut. Isumaqarpunga inissiiiviusinnaasut assigiinnngitsut arfineq-marluk</p>	<p>planter, altså nogle rødlistede planter, for eksempel, i forbindelse med vores arbejde deroppe.</p> <p>Der er to orkideer, men det er de to af de almindelige orkidéer. Så er der moskusokser deroppe, som det vigtigste dyr, men, det er nogle moskusokser, der er sat ud på et tidspunkt, men der er moskusokser. Den skal man følge, tage hensyn til, når man i år projektet, og et miljømæssigt synspunkt. Der er det meget vigtigt, at det er en underjordisk mine, det vil sige, man laver ikke et stort hul, som man ødelægger ikke så meget, og så den forarbejdning, man laver, det laver man faktisk på det gamle sted, hvor den gamle forarbejdningsanlæg lå, og det vil sige, man smadrer ikke ny natur for at lave det her projekt. Det er også vigtigt.</p> <p>En af de ting, som altid, når man snakker miner, er en udfordring, det er, hvor man lægger det affald, eller det, man ikke skal bruge. Og når man snakker guld, så er der jo meget af det, man henter ud af guldminen, der ikke er guld, og det taler man som, det omtaler man som et tailing, som er det engelske udtryk, men man kan også kalde det mineaffald.</p>	<p>that is red-listed plants, for example, in connection with our work.</p> <p>There are two orchids (species), but they are two of the common orchids (in Greenland). There are also musk oxen, which are the most important animal, but it is musk oxen that are introduced at some point. They must be followed and taken into account when planning the project.</p> <p>It is very important that it is an underground mine, that is, you don't dig a big hole, so you don't destroy so much, and the processing (of the ore) will take place where the old processing plant was located, and it means that additional nature is not affected in connection with this project. It is also important.</p> <p>One of the issues that is always a challenge in connection with mines is where to put the waste, or the material that you can't use. And in connection with gold (mines), there is much of the material that is extracted from the gold mine that is not gold. It is called tailing, which is an English term, but you can also call it mine waste. It just sounds so bad, but in reality, it is crushed rock, where the gold has been extracted, and it must then be placed somewhere.</p>
--	---	---	---

	<p>misissorivut. Taavalu piukkunnarnerpaaq qooqqumiittusaaq toqqarparput. Takusinnaavarsi aajuna akuiaavik, uanilu piiiiaaffiit ipput. Imikoorut aammalu assigisaat najoqqutassat pitsaanerpaat naapertorlugit salinneqassapput, taavalu eqqakkat ikuallanneqartassapput eqqaavissuaqannginniassammat aatsitassarsiorfimmuat atsumik. Aammalu erngup annerpaamik atoqqinneqartarnissaa anguniarlugu immikkut piumasaaasiortoqarsimavoq. (paasinarluannigilaq naggataa)</p> <p>Akuutissat nungujartortarput. Taakkulu avatangiisinut ajoqusiisimannigillat.</p> <p>Tassa imeq atoqqinneqartarpoq, salinneqartarluni atoqqinneqartarlunilu, imermik atuivallaartoqassannigilaq.</p> <p>Pissutsit assorsuaq malinnaavigineqassapput, imermillu misissugassamik tigooraajuartassaagut sumik pissusissamisuumngitsumik pisoqarnersoq paasinarlugu. Aamma nunamut pujoralatserisoqannginnissaa nakkutigissavarput.</p> <p>Aamma qanganisaqarpoq eqqaariikkattut, sumiiffiit ilaanni, taavalu suna tamaat atorlugu taakku avaqqunniarpavut, tassa aqquuserngit</p>	<p>Det lyder bare så slemt, men i virkeligheden er det jo knust bjerg, det er jo, hvor man har pillet guldet af, og det skal man lægge et andet sted. Og der har vi kigget på forskellige. Jeg tror, vi har kigget på 7 forskellige placeringer, og fundet frem til, at den bedste placering er, at lægge det op i dalen, og udenfor selve den, i kan se den fabrik, der ligger, eller der, hvor man hvor man hiver guldet ud, og så ligger minen op til, at bjergsiderne der. Spildevand og den slags, det bliver selvfølgelig rensat efter bedste han hedder, retningslinjer, og affaldet bliver brændt af, så man laver ikke lossepladser, i forbindelse med projektet. Så er der lavet nogle særlige standarder i forhold til stort omfang, genbruge vandet. Så kan man ikke kører vandet i cirkulation, så bruger noget mere med nogle vindmøller, eller noget vand, vandkraft, så man i virkeligheden kan man...</p> <p>Kemikalier som er biologisk nedbrydelige, det vil sige kemisk nedbrydelige. Det er ikke, de er ikke været skadelige for dem omkring det miljø, og nu var det nu, og min figur hele dagen, det gør vi bare, skal gå videre, så.</p>	<p>We have considered several different (locations). I think we have looked at 7 different locations, and found that the best location is to deposit it up in the valley, and outside the mine itself. You can see the factory there, where the gold is extracted, and then the mine (entrance) is on the hillsides there.</p> <p>Wastewater and the like will of course be cleaned according to the best guidelines, and the waste will be burned so that landfills are not created in connection with the project. There are special standards in relation to the extent to which the water must be recycled. Then you can't run the water in circulation, so use something more with some wind turbines, or some water, hydropower, so that in reality you can...</p> <p>Chemicals which are biodegradable, i.e. chemically degradable. They will therefore not be harmful to the surrounding environment, and now it was now, and my figure all day, we just do that, have to move on, so.</p> <p>(Ida, it's because when the internet disappears so does the sight, the connection.)</p>
--	---	--	---

	<p>inissinneqartarput qanganitsanut innarliisussaajunnaarlugit. Akuiaavissarlu qanganitsanik nassaarfiusimannigsumi ippoq, taamaammat akornutaanaviangilaq.</p> <p>Tassa aatsitassarsiorfik nunami, avatangiisini ersiuteqarpallaanngitsumik ingerlanneqassaaq. Soorunami aqqusineqassaaq, najugaqarfeqarluni, kisiannili avatangiisinut sunniteqangaannginnissaat siunertaavoq, tamannalu qularnaarneqarluarsimasutut isumaqarfigaara.</p>	<p>(Ida, det fordi, når internettet forsvinder så synet, forbindelsen.)</p> <p>Jamen, det er jo. Prøv at forklare den figur, man sige rigtigt i den her, det kører rundt, og det vil sige, det bliver genbrugt, og renses, og brugt igen, det vil sige, man tager ikke ret meget ekstra vand ind, og det vand der kommer ud, det er faktisk primært i dag, som bliver lagt sammen med...</p> <p>Et stort overvågningsprogram, hvor vi hele tiden har vandprøver, og tjekker, at der ikke er noget, der er uhensigtsmæssigt herude, vi gør i øvrigt det samme, stolt og støv op, og holder øje med, at der ikke spredes støv ud i terræn, så ja.</p> <p>Jeg tror, vi kører bare videre uden.</p> <p>og få det der på arkæologien, nævnte jeg, og der er fundet nogle, nogle arkæologiske steder, og dem har vi forsøgt at undgå at påvirke på alle mulige måder, og det vil sige, at vejen er lagt så, den ikke kommer i karambolage med de her arkæologiske områder, og selve på fabriks anlægget ligger i et område, hvor der ikke er fundet arkæologiske spor, så det kommer heller ikke med vilkår virkende.</p>	<p>Well, it is. I will try to explain this figure; you can see that it (the water) travels around, and is recycled, and cleaned, and used again, this means that you don't take in very much extra water, and that the water that comes out, it's actually mainly today, which is added together with...</p> <p>A large monitoring program will be started, where water samples are taken all the time, and thus it is checked that nothing inappropriate is happening out here. By the way, we do the same, with dust, and keep an eye on the fact that no dust is spread on the ground, so yes.</p> <p>I think we'll just go on without it.</p> <p>..and regarding the archaeology, I mentioned (earlier) that some archeological sites have been found and that we will try to avoid damaging them in every possible way, which means that the road is laid out in such a way that it does not come in conflict with these archaeological sites, and that the factory itself is located in an area where no archaeological traces have been found, so that it does not come into conflict either.</p> <p>Now I have to try to remember what is on my slides. I believe that we are now at the point where I have to say that the mine will have</p>
--	---	---	--

		<p>Skal jeg huske mine slides, hedder det, når jeg men også, sådan cirka, jeg er derhenne, hvor jeg hvor jeg siger, at det her, det er en mine, hvor vi kan gennemføre det med et meget lille det man kalder et fodaftryk, i miljøet. Det er klart, der bliver en vej, og der bliver en camp derude, men, selve meningen skulle meget nødtigt påvirke miljøet overhovedet, og det tror jeg, at der er god sikkerhed for, men det systemer, den set-up, der er nu, så jeg tror, jeg tror, jeg tror, den kom igennem uden slidesene</p>	<p>a very small impact on the environment. There will of course be a road and there will be a camp, but the mining itself will hardly affect the environment at all, and I think there is good security for that, with those systems and that setup - and with that I think I came through (the presentation) without slides.</p>
Heidi Hjort	<p>[DK/KAL] Uanga Heidi Hjorthimik ateqarpunga, WSP-ilu suleqatigalugu Inunnut Sunniutissanik naliliineq suliaara. Avatangiisinik naliliinermi Mortenip oqaatigisaatulli soorunami paasissutissanik katersisarpugut inunnut sunniutissanik naliliinermi piumasarineqartunik. Taamaammatt piffiup qanitaani inuiaqatigiit ullumikkut qanoq issusii misissorpavut, tassalu suliarput pingaarneq. Paasissutissanik pigineqareersunik misissuivugut, aammali immikkut malinnaavigisaqarpugut inunnik. Tamatumani aporfeqalaarpugut, tassami aallartilaaginnartugulli COVID-19 nalliuppoq, taamaammallu aporfissaqarsimavugut. Kisiannili 2021-imi martsimi qassiinik</p>	<p>[DK] Jeg hedder Heidi Hjorth, jeg har I samarbejde med WSP, udarbejdet VSB rapporten. På samme måde, så når at Morten fortæller om miljøvurdering, så er der selvfølgelig nogle krav til, når vi laver VSB'en, kan i forhold til indsamling af data. Så vi har kigget på, hvordan ser det ud i det omkringliggende samfund i dag, og det har vi gjort primært. Vi har set på eksisterende data, men også ved at tale med en specialgruppe. Vi, i den her proces, har vi været lidt udfordret af, at vi gik i gang lige inden, at COVID-19 der ramte, sig der har været restriktioner i forhold til det, men vi har holdt</p>	<p>[DK/ENG] My name is Heidi Hjort. In collaboration with WSP I have prepared the SIA. It is in the same way as when Morten talks about environmental assessment, that there are of course some requirements that must be met when we do the SIA, in relation to the collection of data. We have investigated what the surrounding society looks like today. We mainly have that. based on existing data, but we have also spoken to a special group. In the process, we have been a little challenged by the fact that we started just before COVID-19 hit, so there have been a number of restrictions, but we have held a number of meetings in March</p>

	<p>ataatsimiititarpugut, Nanortalimmi Qaqortumilu inunnik oqaloqateqartarluta aammalu oqartussaqaqarfinnik assigiinngitsunik naapitsisarluta. Qulequttat assigiinngitsut sammisarpavut, tassa suut ajornartorsiuteqarfiusinnaasutut isigineqarsinnaasut. Tassa aatsitassarsiorfiup taama angitigisup suliarineqarnerani inuit suut aarleqqutigisinnaasaat pillugit misissuivugut aammalu aatsitassarsiornermi misilittagaareersunut allanut sanilliussisarluta suut immikkut eqqumaffiginiarneqartariaqartut, qanorlu tamakku iliuuseqarfiginiarneqarnissaat eqqarsaatigalugu.</p> <p>Inuiaqatigiinnut sunniutissanik nalunaarusiaq, ikani ittoq, aamma sunniutit pillugit pilersaarutitik imaqarpoq, taakkulu tamarmik nalunaarusiamiipput.</p> <p>Sanaartornermi ingerlatsinermilu pilersaarutit eqqarsaatigalugit isumaqarpugut Kujataamiut sorpassuartigut peqataatinneqarsinnaasasut. Aamma soorunami Kalaallit Nunaat tamaat qiviarparput, videomilu takutinneqartutut sanaartorerup nalaani suliffissat 80-100 missaanniissasut missingerneqarpoq, taavalu ingerlatsinerup nalaani amerlanerulaassapput 175 tikillugillu</p>	<p>en række møder i marts 2021, og tale med folk, både i byerne i Nanortalik og Qaqortoq også forskellige myndigheder. Der har vi kigget på en række forskellige temaer, kan man sige, eller hvad hedder det, risiko områder eller bekymring områder som er psykisk, har i forhold til samfundet, når man laver et stort mineprojekt som det her, og den har vi sådan undersøgt tingene, både i forhold til at tale med, med folk, hvad er det sådan nogle bekymringer som, med befolkningen har, og så også sammenholdt det med, hvad er erfaringerne fra andre mineprojekter, hvad er det for nogle ting, man skal være særligt opmærksom på, og hvordan man så håndterer det.</p> <p>Som del af VSB'en som ligger herovre, er der en plan som er lavet som præsenterer påvirkningerne, og den ligger i sin helhed i rapporten.</p> <p>I forhold til planer for anlægs- og driftsfasen, og hvor mange af dem tror vi på, vil kunne involvere lokalbefolkningen i Sydgrønland. Har vi kigget på, selvfølgelig også kigget på Grønland i, og som det også blev vist i videoen, så anslås det, at det er omkring de her 80 til 100 arbejdspladser i</p>	<p>2021, and talked to people, both in the cities of Nanortalik and Qaqortoq also various authorities. In this connection, we have looked at a number of different themes, including areas of risk or areas of concern in relation to society, in connection with a large mining project such as this. We have investigated these conditions both by talking to people about what worries them, and then compared it with the experiences from other mining projects, to find out what conditions you need to pay particular attention to, and how you can then handle it.</p> <p>As part of the SIA that is over here, there is a plan that has been made that presents the impacts and can be found in the report.</p> <p>Also, with regard to the plans for the construction and operation phases, we believe that the local population in South Greenland will be able to be involved. We have of course also looked at Greenland as a whole, and as it was also shown in the video, it is estimated that there are around 80 to 100 jobs in the construction phase and a little more in the operational phase, which will allow you to get up of around 175,</p>
--	---	--	---

	<p>amerlassuseqarsinnaassallutik, tassalu suliariniakkami tamanna anguniagaavoq. Taakku 50%-ii kalaaliussapput.</p> <p>Oqarsinnaavugullu tamatumani massakut qanoq iliuseqartoqalereerpoq videomi takutinneqartutut. Tassa pikkorissaanerit, ilinniartitsinerillu atorlugit anguniakkat anguniarneqarput, taavalu sulisut aatsitassarsiorfimmut ingerlanneqartarsinnaassallutik.</p> <p>Aamma videomi takutinneqartututtaaq najukkami suliffeqarfiit aqutigalugit suliffissanik pilersitsisoqarnissaa sunniutit pitsaasut annertuut ilagissavaat. Tassa suliffeqarfiit Kujataani ullumikkut naammattuugaassaappat sullissinnaasut assartuisinnaasullunniit, tassa sanaartorerup nalaani ingerlatsinerullu nalaani. Aamma peqataatitsinerup annerpaajunissaa anguniarlugu suliniutissat qassiiupput, ilaatigut pisiniartarnerput politikki, imaluunniit najukkami sullissinernik pisisarnissaq eqqarsaatigalugu.</p> <p>Tamakku attuumassuteqartunut 2021-imi marsimi saqqummiussorneqarput, taamaammat tamakku eqqartorneqarsimapput, aammalu sapinngisamik amerlanerpaanik</p>	<p>anlægsfasen og lidt flere i driftsfasen, og hvilke flere i fasen, hvor at det ville kunne komme op på omkring 175, det som er et, det som er målet for projektet. Det er, at der er 50% og en grønlandsk arbejdskraft.</p> <p>Og der kan man sige, at der er selvfølgelig allerede lavet en række initiativer som der også blev vist i videoen for, hvordan man kan, hvad der kan gøres for at sikre, at det mål er nået, gennem oplæring, uddannelse, og også i formalitet, og etablerer kommuner og lokale medarbejdere kan transporter til minen.</p> <p>Også kigget på en anden stor positiv effekt som også var med i videoen er jo det her med, hvordan vi gør, hvordan kan minen være med til at skabe arbejdspladser gennem lokalt leverandører, og hvad er det for nogle virksomheder der eksisterer i Sydgrønland i dag som kunne bidrage med levering af tjenesteydelser eller transport, logistik, hvad bærer både i forhold til anlæg, og i drift. Og der er der en række initiativer som også taget i forhold til at sikre, at man kommer i mål med så stor engagement som muligt, blandt andet lavet en</p>	<p>which is the target for the project. It is also a target that 50% is Greenlandic labour. And in that connection, you can say that a number of initiatives have of course already been made, which were also shown in the video, for how and what can be done to ensure that that goal is reached, through training, education and establishes municipalities and local employees can transport to the mine. We have also looked at another major positive effect that was also included in the video, namely how the mine can help create jobs with local suppliers, and which companies in South Greenland today will be able to contribute with the provision of services or transport, logistics, both in relation to facilities and in operation. And in this connection, there are a number of initiatives that can also help to ensure that you reach the goal with as much local commitment as possible, among other things by creating a procurement policy that will support the purchase of local services.</p> <p>It has also been communicated to stakeholders, March 2021, so it has been discussed, but of course</p>
--	---	---	--

	<p>kalaallinik peqataatitsinissaq anguniarneqarpoq.</p> <p>Aammattaaq aarleqqutigineqartut sapinngisatsinnik saqqummiunneqarsimavavut. Aarleqqutigineqarsinnaasut ilaat alla tassaavoq pisortat sullissinerisa artorsartitaanerat, Kujataalu eqqarsaatigalugu tamanna tassaasinnaavoq Peqqinnissaqarfiup qanoq sunnigaanissaa sulisut taqqavaniittussarpasuit eqqarsaatigalugit. Suliffeqarfiullu iliuuseriniagaa tassaavoq peqqissaaviliussagamik, peqqissaasoqarluni annikitsunnguussaaq, kisianni pisortat peqqissaanerannut tapertaassaaq. Inunnut sunniutissanik nalilersuinermut atatillugu Kujataani peqqinnissaqarfik attavigaarput. Taavalu inunnut sunniutissanik naliliinermi artorsartitsinerup annikinnerpaajunnissaa anguniarluigu iliuusissanik qassiinik siunniussaartoqarpoq, tassa oqartussat qaninnerpaamik attavigineqassapput, pingaartumik ajutoornerit pisullu siunertarineqanngikkaluit eqqarsaatigalugit.</p> <p>Taava aamma aatsitassarsiorfiit angisuut eqqarsaatigalugit misissorneqakkajuttarpoq qimerloorparput, tassalu inuiaat peqqissusiat. Tassalu inuppassuit</p>	<p>indkøbspolitik, eller ved hvad hedder det, som skal understøtte køb i lokale ydelser.</p> <p>Den er også blevet kommunikeret ud til interessenter, marts 2021, så den har været diskuteret, men der bliver selvfølgelig lagt op til, til flere af de her ting i forhold til Og involvere så mange grønlandske løsninger som overhovedet muligt.</p> <p>Vi har også kigget på en af de bekymringer som, først, vi kommunikerer, vi gør det så godt vi kan. En anden bekymring, som man tydeligt kunne have, er der nogen som pres på offentlige ydelser, og der tænker man, i særdeleshed, måske på, på sundhedssystemet i Sydgrønland, hvordan vil vi blive påvirket af, tjekket, og de mange ekstra medarbejdere, der vil blive derude. Og der er noget af det som, virksomheden har gjort. Det er, at de kommer til at etablere en, en sundhedsklinik på, på den, inde mellem en sygeplejerske, og som selvfølgelig en lille, hvad kan man sige, understøtte af det offentlige sundhedssystem. I forbindelse med VSB, har vi været i dialog med sundhedsmyndigheder, rådet i Sydgrønland, men også på landsplan, og så er der også, VSB,</p>	<p>plans are being made for more of these things in relation to, and involving as many Greenlandic solutions as possible.</p> <p>We have also looked at one of the concerns which, first, we communicate, we do it as best we can. Another concern that one could have is increased pressure on public services, and in particular, on the health system in South Greenland. How will it be affected by the many extra employees in connection with the mine. But here (the mine) the company will take action. A health clinic will be established at the mine, where there will be a nurse in between. Even if it is a small clinic, it will support the public health system. In connection with the SIA work, we have been in dialogue with the health authorities in South Greenland, and at national level, and there are a number of initiatives described in the VSB, which are to ensure that the pressure is as small as possible and that close dialogue is established with the authorities, especially in relation to accidents or accidental incidents.</p>
--	--	---	---

	<p>tikittalersartillugit taava inuit peqqissusiat eqqugaasinnaavoq. Matumanilu iluatsitsivugut killeqartussaaqimmat aammalu avataaneersut Narsarsuarmut, kingornalu mittarfeqaleriarpat Qaqortumut, tikittartussat amerlanavianngimmata, tassanngalu imaatigut angallanneqartassallutik.</p> <p>Aamma covid-19-mi misigisat naapertorlugit qanoq iliuuseqartoqartariaqarpoq. Taavalu Nunat allamiut suliarortut nunaqavissullu naapittarnerini aaqqiagiinngittoqartarsinnaavoq. Videomilu oqaatigineqartutut Nalunaq suliffeqarfiorusuppoq tamalaanik sulisulik, akuutitsiviusoq, tamannalu sulii politiinit naliliivigineqarsimanngilaq. Taamaammatt Nanortalimmi aammalu nunaqarfinni pinngitsoortitsiniutissat eqqarsaatigalugit oqartussanik ataatsimeeqateqartoqartassaaq.</p> <p>Kingulliullugu misissugarput tassaavoq nunap atugaanera, tassa qangatuut atugaanera, soorlu aalisarnikkut piniarnikkullu. Aatsitassarsiornermit qanoq sunnigaasinnaappat, soorunami isumannaallisaaneq pissutigalugu aatsitassarsiorfiup tikinneqarsinnaassusia killilersorneqassaaq. Aamma piniarneq sunnigaasinnaavoq. Taavalu kangerlummi imaatigut angallanneq</p>	<p>lagt op til en række initiativer, der sikrer mig, der skal sikre, at, at det pres bliver så lille som muligt, altså i forhold til at etablere tæt dialog med myndighederne, specielt i forhold til, hvad der måtte være, i forhold til ulykker eller ting, utilsigtede hændelser, ikke.</p> <p>Så har vi kigget på folkesundhed, altså noget af det, som man typisk ser på, specielt større mine projekter. Det er jo ikke, når man har et stort influx af medarbejdere udefra, så er der en risiko for forholdet mellem, folkesundheden, og det her, succes, der, vurderer vi, at, at den bliver, den pågældende, det er meget begrænset, og noget af det, som bliver gjort for at mindske, det er jo transporten af folk, der kommer udefra, ting, lige nu, sådan at de ikke bliver fløjet ind, til Narsarsuaq, sådan som det er nu, og senere til, Qaqortoq, når lufthavnen, der er etableret og så sejlede ud derfra. Der er også, man kan sige, der er også, en forbindelse med covid-19, hvor nogle, initiativet på, sitet i dag, for at håndtere det, og der skal nogle erfaringer, men sagt på en gang, så er det hele området omkring risiko for, sociale konflikter, som igen, også handler meget om interaktion mellem,</p>	<p>Then we looked at public health, which is typically something that can be affected in connection with particularly large mine projects. When you have a large influx of employees from outside, there is a risk to the relationship between public health and this, success, that, we estimate that it will be the person in question, it is very limited, and some of the , which is done to reduce, after all, it is the transportation of people coming from outside, things, right now, so that they are not flown in, to Narsarsuaq, as it is now, and later to, Qaqortoq, when the airport, that have been established and then sailed out from there.</p> <p>There is also, you can say, there is also a connection with covid-19, where some, the initiative on, the site today, to deal with it, and some experience is needed, Overall, there is a risk of social conflicts in the entire area, which can, among other things, be about interaction between foreign labour, or between labor coming from outside and the local population. And, as was also briefly mentioned in the video, there is a desire for Nalunaq to be an inclusive and diverse workplace. so here it is, so it will be, it has not yet been assessed by the police, to deal with this kind of thing, and to</p>
--	---	---	--

	<p>pissutigalugu aalisarneq sunnigaasinnaavoq, sunniutillu minnerpaatinniarlugit iliuuseqartoqarsinnaalluni. Tamakku pillugit aalisartunik piniartunillu oqaloqateqartarpugut, inerniliinerpullu naapertorlugu aalisarnerup piniarnerullu sunnigaaanissaat annikitsuarsuussapput.</p> <p>Ataatsimut isigalugu sunniutit pitsaasuinnaapput, suliffissaqartitsineq akuutitsinerlu eqqarsaatigalugit, soorunami aarlerinartoqarsinnaavoq, annikitsuinnaasunilli, taakkulu qanoq iliuuseqarfigineqarsinnaassapput ingerlatseqatigiiffik, oqartussat soorunalumi nunaqavissut qanoq oqaloqatigiinnerisigut.</p>	<p>udenlandsk arbejdskraft, eller folk, arbejdskraft, der kommer udefra, fra den lokale befolkning. Og der er det igen, sådan at, om det også kort blev nævnt i videoen, at Nalunaq ønsker at være, inkluderende og mangfoldig arbejdsplads, så er det her, så det vil være, det er jo endnu ikke, vurderet politiet, for at håndtere den slags, og sikre, at, at, at det er, inkluderende samarbejde, og så har vores, lagt op til, at der skal være yderligere møder med myndighederne, i, Nanortalik, og også i bygden, som en del af de, afværgeforanstaltninger, der, alle dage</p> <p>Det sidste aspekt, som vi har kigget på, det er området omkring arealerne, altså traditionelle erhverv, som fiskeri, jagt, hvad der kunne være, af ting, der ville blive påvirket af, mine projektet, og, og noget af det, man kan sige, der er, det er selvfølgelig, at, at, sikkerhedsmæssige årsager, så vil der være, at begrænse adgang til, virknings mandanten. Og der kunne potentielt være nogle påvirkninger på, jagt, i forbindelse med det, og, der er vel også, det er jo ikke, skibstrafik i fjorden, som kunne påvirke, fiskeriet, og for at afbøde, væk, hvad det egentlig betyder så har</p>	<p>ensure that, that, that it is, inclusive cooperation, and then ours has proposed that there must be further meetings with the authorities, in, Nanortalik, and also in the settlement, as part of the, prevention measures that, every day.</p> <p>The last aspect that we have looked at, is the area around the mine, in relation to the traditional professions, such as fishing and hunting, including whether these professions will be affected by the mine project. There is also the safety aspect which necessitates limiting access to the mine area itself. Mining could potentially affect hunting in the surrounding area and ship traffic in the fjord, could affect fishing. To uncover this, we have spoken to fishermen and hunters, and what we can conclude based on these conversations is that there will be very limited, impact on fishing and hunting.</p> <p>Overall, there are only positive effects in connection with labor and integration, but there are also some risks, which, however, seem small and which, if necessary, must be handled through close</p>
--	--	---	--

		<p>vi talt med fisk og fangere, og det er, som vi kan konkludere det er, der vil være, meget, ubetydelige meget begrænset, påvirkning af, på fiskeri og jagt.</p> <p>Overordnet set er der kun positive effekter i forbindelse med arbejdskraft, og integration, der hedder det, virksomheder, og så er der nogle risici, som du kan ikke bruge, det her er små, men som, jo selvfølgelig, er det, og som skal, håndteres gennem, med tæt dialog, med et selskabet, og, myndighederne, og selvfølgelig lokalbefolkningen.</p>	<p>dialogue with the company, the authorities and, of course, the local population.</p>
Ida	<p>[KAL] Ajutuuittoorpara una,skærmeni nikisissinnaajunnaaqgagaa</p>	<p>[KAL/DK] Det virker ikke længere, skærmen er frossen.</p>	<p>[KAL/ENG] This is no longer working, the screen is frozen.</p>
Anna Peter Knudsen	<p>[KAL] Teknik tassa taamaappoq. Qujariarluta VSB-kkunnut, massakkut apeqquteqarusuttut oqaaseqarusuttut tikilluaqusaapput. Eqqumaniaannassaasi, tassa maanngarlusi apeqquteqassagassi, mikrofonip ledningia naakkami taavalu, atisi kimullu apererusunnerlusi oqaatigisartuugussigit pitsaassaaq. 10 minut pauselaariarluta arfineq pingasunut aperisussat</p>	<p>[KAL/DK] Sådan er teknik. Vi takker WSP og går så vi videre til spørgsmålene og kommentarerne. Bare husk, at du skal gå herop for at stille et spørgsmål, da mikrofonkablet er kort. Det ville være rart hvis du kunne oplyse dit navn og hvem du spørger. Vi holder 10 minutters pause, og vi starter med spørgsmål klokken 8. Tag flere småkager.</p>	<p>[KAL/ENG] That how the technology is. We thank WSP and then we go on to the questions and comments. Just remember that you go up here to ask a question since the mic cable is short. It would nice if you could state your name and whom you are asking. We will take a 10 minute break and we can start with the question 8 o'clock. Take more cookies.</p>

	<p>aperisinnaapput. Kaagiarartoqqinniaritsi Pause.</p> <p>Piareerpugut? Ikinngutikka?</p> <p>Apeqqutitut killippugut tususunnassaqaq isummasi Naalackersuisut Politikkerillu isummasi tusarusuppaat, suliniuteqartullu ukua. Apeqquteqarusuttut atitik kimullu apererusunnerlutik, maangarsinnaasuugunik.</p>	<p>Pause.</p> <p>Mine venner, er vi klar?</p> <p>Vi går nu videre til spørgsmålene, vi vil rigtig gerne høre jeres meninger. Regeringen og politikere og selvfølgelig Selskabet vil rigtig gerne høre dine tanker. Dem der gerne vil stille spørgsmål bedes oplyse sit navn og hvem du stiller det til og komme herop.</p>	<p>Break.</p> <p>My friends, are we ready?</p> <p>We now go on to the questions, we would really like to hear your opinions. The Government and politicians and of course the Company would really like to hear your thoughts. Those who would like to ask questions please state your name and whom you are asking and go up here.</p>
Grønlandsk talende mand	<p>[KAL]</p> <p>Kimuunerpoq, Naalackersuisunut imaluunniit aatsitassamut imaluunniit kimuunerpoq.</p> <p>Apererusuppunga, qaqugu matussava? Taavalu qaqugu aningaasanik iluamik tunioraalerumaarpat?</p> <p>Siulleq</p>	<p>[KAL/DK]</p> <p>Jeg ved ikke, hvem det er til, regeringen eller til hvem? Jeg vil gerne spørge hvornår den skal lukkes? Og hvornår begynder det at give økonomiske fordele?</p> <p>Det var det første spørgsmål.</p>	<p>[KAL/ENG]</p> <p>I do not know whom is it, up to Government, or to whom? I would like to ask when it is supposed to get closed? And when will it start bringing financial benefits?</p> <p>That was the first question</p>
Anna Peter Knudsen	<p>[KAL]</p> <p>Qaqugu matussava? Qaqugulu tunioraalerumaarpat? Kiap taanna akisinnaassavaa?</p>	<p>[KAL/DK]</p> <p>Hvornår lukker minen? Og hvornår genererer minen indtægter? Hvem vil svare på det?</p>	<p>[KAL/ENG]</p> <p>When does the mine close? And when does mine generating revenues? Who will answer it?</p>
Engelsk talende mand/ English speaking person	<p>[ENG/KAL]</p> <p>Aap, OK, tassa aatsitassarsiorfik ukioq manna tunisassiorluni aallartissaaq.</p> <p>Massakkut aatsitassarsiorfik ukiuni arfineq-marlunni ingerlasussatut naatsorsuussaavoq. Ukiut tamaasa</p>	<p>[ENG/DK]</p> <p>Okay, minen starter produktionen i år.</p> <p>I øjeblikket har vi syv års mine levetid. Hvert år borer vi længere, længere oppe i bjerget. Så vi</p>	<p>[ENG]</p> <p>Alright, okay, so, the mine will start this year, production.</p> <p>Currently, we have seven-year mine life. Every year, we drill further, further up in the mountain.</p>

	<p>qaqqami qillerisarnivut qinngorpariartuinnassapput, taamaalu aatsitassarsiorfiup ingerlanera sivitsoriartortinniassallugu.</p> <p>Tamanna erniinnaq nassuiassavara.</p> <p>Kuulteqarfik qaqqaq pitarlugu kilometeri sinnerlugu atavoq. Taamaallaa 200-300 meterinik qillerisimavugut. Peqarfik paasiumallugu soorunami qillieruartaqarpugut. Tunisassiornerup ingerlanerani tamarmi tamanna ingerlajumaarpoq.</p> <p>Aamma, eqqaavarput sunut tamaanga qillerisarnivut amerlaqaat taamaalilluta ingerlanneqarnera sivitsorumallugu. Ingerlattuarmallugu, OK?</p>	<p>forsøger altid at bevare (udvide) minens levetid.</p> <p>Jeg vil forklare det om et øjeblik.</p> <p>Aflejringsstrækningen strækker sig mere end en kilometer, hele vejen gennem bjerget. Vi er kun gået 200- eller 300-meter ind. For at fjerne deponeringen, og alt dette, for at følge ressourcen, skal vi hele tiden bore. Det vil forlænge produktionens levetid.</p> <p>Desuden borer vi mange forskellige steder så vi kan forlænge levetiden af operationen. For at beholde (minen), okay?</p>	<p>So, we always try to maintain the mine life.</p> <p>I will explain it in a minute.</p> <p>The deposit, extends more than one kilometer, all the way through the mountain. We have only gone 200- or 300-meters in. To clear the, deposit, all this, the resource, we always have to drill. That will take life in production.</p> <p>Furthermore, what we spoke, we are drilling many size around, so we can take longevity of the operation. To keep the, OK?</p>
Naaja	<p>[DK/KAL]</p> <p>Qanoq sivisutigisumik ingerlanissaa Naalakkarsuisut aalajangiassarinngilaat.</p> <p>Uagutsinnut pingaarutilik tassaavoq inatsiseqassasugut matuppaa taava iluarsaateqqinnissaanut aningaasassaqaasasoq, sapinngisamik pissusitoqaatut ilerseqqillugu salillugulu. Akuersissumillu tunisigutta neriussaagut ukiorpassuarni ingerlassasoq. Uatsinnulli aamma pingaarpoq eqqortumik qimannissaanut aningaasassaqaasasut. Tassalu</p>	<p>[DK]</p> <p>Det er ikke op til Naalakkarsuisut Det var længe, den kører, det.</p> <p>Det der er vigtigt for os i lovgivningen, det er, at når den engang lukker, så er der penge til at reetablere og få området tilbage til, så vidt som muligt, som det så ud, inden og laver oprydning. Så når vi giver en tilladelse, så håber vi, de kan køre godt i mange år, men det, der er vigtigt for os, er, at de også har pengene til at efterlade området ordentligt, når de engang forlader det. Så vi laver</p>	<p>[DK/ENG]</p> <p>It is not up to Government. It's been running for a long time, that.</p> <p>What is important to us in the administration is that when it (the mine) once closes, there is money to re-establish and get the area back to, as far as possible, the way it looked before and clean up. So, when we give a permit, we hope the mine can run well for many years, but it is important to us that they (the company) also have the money to leave the area properly</p>

	<p>suliariniakkamut sinaakkutsiussaagut, taavalu ingerlatseqatigiiffiup nammineq pilersitsinissani niuernissanilu aalajangissavaa.</p> <p>Qaqugu aningaasanik isaatitsilernissaq eqqarsaatigalugu, tassa massakktu aallartereerpoq. Misissueqqissaarnivut naapertorlugu pisuussutinit uumaatsunit Nunarput aningaasarsilluartarpoq. Sulisut akileraartarput, pisiniartarput, angallatinik attartortarliutik, nerisassarsiniartarlutik, ilaallu ilanngullugit. Taamalu inoqarfinni ineriartortoqalersarpoq, takusinnaasatsinnillu kaaviaartitsiosoarpoq.</p> <p>Kaaviiartitsinerli eqqarsaatigalugu taava sinneqartooruteqartariaqarput. Maannamullu tamatumuunakkut nunarput suli isertitaqangaasarsimangilaq. Massakktu pisuussutinit uumaatsunik qalluinnermiit isertittakkavut ulluinnarni ingerlatsinermi pisarput. Taavalu piffissap ingerlanerani sinneqartooruteqalerumaarput, taamalu aningaasannattalerumaarpugut. Taakkulu ilaat aatsitassanut aningaasaateqarfimmut nakkaaassapput, taakkuninngalu Danmark aveqatigissavarput Taamaammatt pisuussutit uumaatsut aningaasaqarnerlu qiviaraanngatsigit taava qiviartariaqartoq tassaavoq suna</p>	<p>ligesom mere rammen omkring projektet, og så er det op til firmaet, hvordan de kan selv skabe, hvordan de kan få en forretning ud af det.</p> <p>I forhold til, hvornår vi tjener penge. Så gør vi det, sådan set, allerede lidt nu, på den måde, at vi kan se i de analyser, der er, at Grønland tjener penge på råstof området. Så der er folk ansat, der bliver betaler skatter, når de køber et lokale, charterbåde, der sejler, når de køber mad, og så videre. Så sker der noget udvikling i lokale samfund, hvor vi kan se, der er omsætning.</p> <p>Men selve mens omsætning, det kræver, at vi begynder at få et overskud, og der har vi ikke historisk særlig mange indtægter til vores land endnu. Så, der hvor vi lige nu tjener penge på råstof området, det er i den daglige drift, og på et eller andet tidspunkt begynder de også at få et overskud, og så får vi også nogle penge, som jo til dels ryger vi råstof fonden, som vi deler med Danmark. Så, så når man ser på råstof og økonomi, så skal man både se på, hvad giver mening og overskud, kører den godt?</p> <p>Vi skal også se på, hvor mange betaler skatter her i landet, er</p>	<p>when they do leave it. So, we provide a framework around the project, and then it is up to the company how they can get a business out of it.</p> <p>In relation to when we make money. We are already doing this a little now, in the way that we can see in the analyzes available that Greenland is making money in the raw materials area. There are already employees who pay taxes, and when the mining companies hire boats, buy food, and so on, there is a development in the local communities where we can see there is a turnover.</p> <p>But even if there is a turnover, it requires that the mining operation has a profit (before Greenland really makes money), and historically we have not had much income for our country yet. Where we currently make money in the raw materials area is from the daily operations, and at one point or another they also start to make a profit, and then we also get some money for the raw materials fund, which we share with Denmark. When you look at raw materials and finances, you have to look at both what makes sense and what makes a profit - is it running well?</p>
--	--	---	---

	<p>isumatusaarnerunersoq sinneqartooruteqarfiunersorlu, ingerlalluarpa?</p> <p>Aamma qiviassavarput qassit nunami maani akileraartarnersut, tassa taakku sulisut, aammalu qanoq, inuussutissarsiortunik nunaqavissunik qanoq atuitigippat. Tassuunami inuiaqatigiittut aamma taama isertitaqarfisarpugut. Taamaammat apeqqutinnut akissut ataaasiinnaangilaq, oqarsinnaavungali qanoq pisuussutinit uumaatsunit ukiuni kingullerni isertitaqartigisarnersugut kiisami erniinaq takusinnaalissagatsigu. Tassalu isertitaqartarpugut sumiiffinni sunik suliaqaleraangata.</p>	<p>dem, der er ansat, hvordan, hvor meget bruger de lokale erhvervsliv. Det er lige så meget der, vi får noget ud af det, som samfund. Så, der er ikke noget helt enkelt svar på dit spørgsmål, men jeg kan fortælle, at langt om længe, så får vi snart vores overblik over, hvor meget vi har tjent, for råstofområdet, gennem de senere år, der kan man også bedre se, hvad er det, de egentlig tjener pengene på i dag. Og det er, når de er ude at være, aktiviteter, lokalt.</p>	<p>We must also look at how many of them are employees who pay taxes in this country, and how much they use the local business community. It is just as much there that we get something out of it, as a society. So, there is no simple answer to your question, but I can tell you that at long last, we will soon get an overview of how much we have earned, for the raw materials area, over the last few years. That way you can also better see what we actually earn money from today. And it is very much about local activities.</p>
<p>Ida</p>	<p>[KAL]</p> <p>Amerlanerit aamma eqqarsaatiginngitsoortarpaat, soorlu avataaninnaanniit sulisussat tikisinneqaraangata. Taakkua piffissaq aalajangersimasooq Kalaallit Nunaanni sulisussaasimatillutik Pinngitsuullutik Kalaallit Nunaannut akileraartussanngortinneqartarput.</p> <p>Nuna tamakkerlugu akileraarutini taakkua akileraartussanngortinneqartarput taakkua nunanik allanik tikittut. Taamaakkami, sulisut tamarmik pinngitsoornatik nunatsinnut akileraartussaataapput.</p>	<p>[KAL/DK]</p> <p>Hvad de fleste heller ikke er klar over, er, at når vi importerer arbejdskraft udefra, så er de forpligtet til at betale skat i Grønland, hvis de arbejder i Grønland i en vis periode.</p> <p>Udlændinge bliver dermed forpligtet til at betale nationale skatter. Derfor bliver alle lønmodtagere forpligtet til at betale skat i Grønland.</p>	<p>[KAL/ENG]</p> <p>What most people do not realize also is that when we import work force from outside then if these are to work in Greenland in certain period of time, then they are obligated to pay taxes in Greenland.</p> <p>They, expatriates, become obligated to pay national taxes. That is why all the employees become obligated to pay taxes in Greenland.</p>

Eldur	<p style="text-align: center;">[ENG/KAL]</p> <p>Ilanngutillaassavara sulfifeqarfittut paasissutissanik saqqummiisassagatta. Tassa minnerpaanik qaammatit pingasukkaarlugit saqqummiuttassavarput qanoq akileraarteqartigisarnersugut, sulisut qanoq akileraartigisarnersut. Taamaalilluta allaganngorlugu takusinnaalissavarput. Tassa aningaasanik niuerfimmi nalunaarsimasuunerup pitsaaqqaasa ilaat.</p> <p>Maannamut assut ilungersuutissarput tassaavoq aatsitassarsiorfimmiit tunisassiulernissarput. Taamaalerpat annerujussuarmik ilissinnut attaveqalissaagut qanorlu iliuutsivut apuussornerusalissallugit. Assersuutigalugu, naluara qanoq amerlatigisut nalunnginneraat Kalaallit Nunaanni namminersorlutik aningaasaliisartuni annerpaajugatta.</p> <p>Ok?</p> <p>Tamassa tassa kikkunnut tamanut paasititsiniutiginiakkavut taamaalilluta tunniussavut tamatta paaseqatigiissutiginiassagatsigit.</p>	<p style="text-align: center;">[ENG/DK]</p> <p>Jeg vil lige tilføje, at vi som virksomhed vil lægge oplysningerne ud. Minimum kvartalsvis, på hvad vi betaler i skat, hvad vi (betaler i) indkomstskatter. Hvad er vores investeringer? Så du kan se det sort på hvidt. Dette er det skønne ved at være børsnoteret som offentlig virksomhed.</p> <p>Og indtil nu vil vi have meget fokus på at komme i gang med produktion. Der skal gøres meget mere for kommunikationen med jer alle, hvordan vi leverer budskabet om det, vi laver. For eksempel er jeg ikke sikker på mange af jer, at vi er den største private investering i Grønland.</p> <p>Okay?</p> <p>Så det er disse ting, vi forsøger at starte med at uddanne alle, så vi alle er på samme side af det, vi leverer her.</p>	<p style="text-align: center;">[ENG]</p> <p>I would just like to add to it, as a company we will be putting out the information. Minimum quarterly, on what we are spending on taxes, what we income taxes. What our investments are. To you to be able to see this in the black and white. This is the beauty of being listed as public company.</p> <p>And up until date now, we will be much focus on, getting in mined production. This is has to do a lot more on communication for all of you, of how we deliver the message on what we are doing. For example, I am not sure of many people of you, that we are the largest private investment in Greenland.</p> <p>All right?</p> <p>So, these are the things we are try to start educating everybody so we are all on the same page of what we are delivering here.</p>
Ida	<p style="text-align: center;">[KAL]</p> <p>Naammagiviuk akissutaa?</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/DK]</p> <p>Er du tilfreds med svaret?</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/ENG]</p> <p>Are you satisfied with the answer?</p>
Manden der spurgte	<p style="text-align: center;">[KAL]</p> <p>Ajunngilaq.</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/DK]</p> <p>Det er fint.</p>	<p style="text-align: center;">[KAL/ENG]</p> <p>It is fine.</p>

<p>Anna Peter</p>	<p>[KAL] Soorlumi paasigaa. Apeqquutit oqaaseqaatillu allat?</p>	<p>[KAL/DK] Det ser ud til at svaret er forstået. Andre spørgsmål eller kommentarer?</p>	<p>[KAL/ENG] It seems the answer is understood. Other questions and comments?'</p>
<p>Inka</p>	<p>[ENG/KAL] Ingamik ateqarpunga, Narsarsuarmilu najugaqarpunga. Nalunaarusiat tamakkerlugit atuarsimanngilakka, aappaa qiteqqutingajappara, taamaammat oqaaseqaateqarnissaq apeqquteqarnissarlunniit ajornakusuulaarpoq. Kisianni innaallagissioornissarsi eqqartorparsi. Anorisaatit erngullu nukinganik nukissiorfiit ingerlatsinermik akuersissummut ilaatinneqanngillat. Imaluunniit taakku immikkut suliaassappat. Taavalu paasissutissat tamaasa pivisigit, soorlu inuit tamaaniittut qanoq isumaqarnersut, imaluunniit qanoq ingerlassava?</p>	<p>[ENG/DK] Jeg hedder Inka, og jeg bor her i Narsarsuaq. Jeg har ikke læst rapporterne igennem, jeg er sådan set halvvejs igennem en af den, så det er lidt svært at have nogle kommentarer eller spørgsmål. Men du taler om at producere elektricitet, det er vindmøller eller vandkraftværker, der ikke vil være inkluderet i, hvad er det på engelsk, ja, licensen at drive virksomheden, eller vil det være et separat projekt, hvor du vil få alt information og folk i området så kan sige, du ved, hvad de synes om det, eller hvordan bliver det?</p>	<p>[ENG] My name is Inka, and I live here in Narsarsuaq. I haven't read through the reports, I'm kind of halfway through one of it, so it's a bit difficult to have some comments or questions. But you're talking about producing electricity, there's windmills or hydropower plants, is, will not be included in the, what's that in English, yeah, the license to operate, or will that be like a separate project, that you will get everything, information in, and the people in the area can say, you know, what they think about it, or how is that going to be?</p>
<p>Engelsk talende mand</p>	<p>[ENG/KAL] Akissut naatsoq tassaavoq naagga, tamanna ajornarpoq, suliffeqarfiit taakku akuersissummik peqarput, suliffeqarfiullu takorluugaraa, tamakkulu maani naalakkersuisunut saqqummiuppavut, taakku taavalu borgmesterip tusaavaatigut. Kisianni assersuuteqarfigissavakkit. Uanga nammineq nunanni qangarsuunngitsoq suut tamarmik</p>	<p>[ENG/DK] Det korte svar er nej, det er ikke muligt. Det kræver firmaer med licens på det, men det er virksomhedens vision, og det er noget, vi bringer op her, hvor ministrene er, og de kan lytte til det, og borgmesteren, men jeg kan give dig et eksempel, fra mit eget hjem(land), som jeg boede i, og som ikke er en særlig grund til</p>	<p>[ENG] Short answer is no, it's not possible, they're licensed, firms, however, it's the vision of the company, and it's something we're bringing up here, to minister here, and they have to listen to it, and the mayor, but I think that as an example, like I'll give you an example, in my own home, which I lived in, not very reason to go,</p>

	<p>uuliamik ingerlapput. Taavali aluminiummiliorkfik Islandimi aallartippoq, taavalu erngup nukinganik innaallagissiorortoqalerpoq, taavalu nunap kissaa aamma atornerqalerpoq, taamaalilluta uuliamut gassimullu akisoqisunut taarsiullugit taakku atornerqalerput.</p> <p>Oqaatiginiaannarippununa aatsitassarsiorfitsinni sarfaliutit dieselitortut atorfissaqartikkatsigit najugaqarfimmi kiassaaniarluta, akuiaavik ingerlanniarlugu, il.il.</p> <p>Naalakkersuisunut oqaloqatiginnissutigerusutarput tassaavoq innaallagissiorfinniit nukimmik pisisinnaagatta, nukissiorfiliornernut ikiuussinnaagatta, taavalu illoqarfissi taakkuninnga iluaquteqarsinnaapput, tassami innaallagissiorfiit taama ittut aningaasanik kaaviiartitsinerinut iluaqutaassagatta. Aamma, suliffeqarfimmi taama iliornissamut piginnaasaqarpugut, isumaqarpungalu tamatumunnga aningaasaliisinnaasugut. Naalakkersuisulli pisortatigoortumik tamakku pillugit suli oqaloqatigilinngilavut, taamaaliornissarpulli siunertarilluinnarparput. Taamaaliorusuppugulli sivisuumik atasussamik qimataqarusukkatta, uagutsinnullu aningaasarsiornikkut isumatusaarnerummat tamanna.</p>	<p>at rejse, her kørte vi alt på olie, og det var faktisk på grund af industri og aluminium i Island, at vi fik vandkraft, og så geotermisk energi, der gjorde det muligt for os at udnytte det, i stedet for olie og gas, og det kostede mange penge.</p> <p>Men det, vi blot siger, er, at vi i vores mine har brug for dieselgeneratorer, til at opvarme lejren, til at køre anlægget og så videre.</p> <p>Det, vi ønsker at starte dialogen med regeringen om er at sige, at vi kan købe elektricitet fra kraftværker, vi kan hjælpe med at bygge kraftværkerne, og i øvrigt kan de lokale byer drage fordel af det, fordi vi effektivt hjælper, med at genererer indtægter til det kraftværk, og vi har den kompetence i virksomheden, til at gøre det, og forståelsen, og jeg tror, vi vil have en investering til det her, vi har ikke startet den formelle dialog med regeringen vedrørende dette, men det er meget klart vores hensigt at gøre det, og det vil vi gerne gøre, for så efterlader vi noget langsigtet, og det er en god forretning for os.</p>	<p>we were running everything on oil, and it was actually due to industry and aluminum in Iceland, still hydropower, and then geothermal, that allowed us to utilize that, and it, instead of oil and gas, this cost a lot of money.</p> <p>But what we are merely saying is that, on our mining sites, we need diesel generators, to heat the Camp, to run the process of plant, and so on.</p> <p>What we want to start the dialogue with the government is saying, we can buy electricity off power plants, we can help you build the power plants, and by the way, your local towns can then benefit, because effectively, we are helping, generating revenue for that power plant, and we have that skill set in the company, to do that, and the understanding, and, and I think, we will have an investment for this, we haven't started the formal dialogue with the government about this, but this is very marked our intention to do that, and we would want to do that, because then we leave something long term behind, and it's good business for us.</p>
--	---	---	--

Kalistat	[KAL]	[KAL/DK]	[KAL/ENG]
	<p>Nukissiuutit eqqartorneqarnerat iluatsillugu oqaatigilaarusuppara una, soorunami aamma aatsitassarsiorfiit, siunissami mingutitsinngitsumik ikummateqarnissaat pingaaruteqarami. Tassaniippoq siunissaq.</p> <p>Maannakkut nalunngilarput ilaatigut, taamatut periarfissaqanngillat, kisianni, nunarsuarmioqatigiinni maannakkut toqqagaasut ornigaraat, tassalu mingutitsisumik ikummatissamik atuinninnissamik qanilliaruaarneqarpoq. Aaliangerneqanngilaq kisianni qaqugu atorunnaarneqassanersoq, kisianni orninneqarpoq. Taamaammallu naatsorsuutigineqarpoq aamma ukiorparujorujussuit qaangitsinngitsut maannamiik ikimmatissaq ullumikkut atugarput solaari, benzin allallu taakkua ikummatissamik mingutsitsinngitsumik sanaartorneqalertussaminngaanniit akisulereertussaapput. Taamaammallu tassaniissaaq, aatsitassarsiorfiit allanik periarfissaqaavinngippata, erngup nukissiorfiinik, seqinermik imaluunniit anerimik nukissiuutit periarfissaanngippata. Tavaa siunissami ikummatissaq nammineq immaqa nunatsinni sanaartugarput atulernerqarumaangaassaaq, tamakku atorlugit immaqa anguniagaavoq, aamma siunertaavoq.</p>	<p>Når vi taler om kraftværker, vil jeg gerne tilføje, at det er vigtigt i fremtiden, at miner forsynes med grøn energi. Det er der, fremtiden ligger.</p> <p>Vi ved, at nogle ikke har mulighed for at gøre det, men den globale trend er grøn energi. Der er ingen bestemt tidsfrist for at udfase den kulstofbaserede energiproduktion, men vi går i den retning. Derfor forventes det, at diesel, benzin og lignende vil blive dyrere end andre energikilder i en ikke så fjern fremtid.</p> <p>Sådan kommer det til at være i fremtiden. Så hvis miner slet ikke har mulighed for at bruge sol-, vind- eller vandkraft, så kan de begynde at bruge det brændstof, vi producerer her i Grønland. Det er vores ambition.</p> <p>Alle de politiske partier i parlamentet har til hensigt at ratificere Paris-aftalen inden længe. Ratificering betyder, at vores land begynder at bruge grøn energi på alle sammenhænge. Hvis de helt store søer oppe nordpå begynder at producere energi, muligvis om 12-15 år, så vil vi være i stand til at producere vores egne energi og stoppe med</p>	<p>Since we are talking about the power plants I would like to add that it is important in the future that mines are supplied with green energy. That is where the future is.</p> <p>We know that some do not have opportunity do to that, however, the global trend is green energy. There is no definite time limit for phasing out the carbon based energy production, but we are going in that direction. That is why it is expected that diesel, gasoline and the like will become more expensive than other energy source in not so distant future.</p> <p>That is how it is going to be in future. So, if mines do not have possibility of using solar, wind or hydropower at all, then they might start using the fuel we produce here in Greenland. That is our ambition.</p> <p>All the political parties in the Parliament intend to ratify the Paris Agreement shortly. Ratification means that our country will start using green energy in every way. If the very large lakes up north start producing energy, possibly in 12-15 years, then we will be able to produce our own energy sources and will stop importing fuel. So,</p>

	<p>Taassa maannakkut, aamma ungasinngitsukkut inatsisartut partiit tamarmiullutik Parisimi isumaqatigiisummik, ilanngunnissarput siunniummassuk. Tassani aamma taanna ilaagami, tassani nunatta mingutitsinngitsumik aamma tamakkiisumik mingutsitsinngitsumik ikummateqarluni ingerlalnissaa. Taanna maannakkut taserujussuit avannatsinniittut, taavaniittut tunisassiulissagaluarpata, ukiuni qulini qaangiuttuni, immaq 15, 12 ukiut qaangiuppata taamak nammineerluta maani nunatsinni taama ittunik sanaartulissagutta, avataaniik eqqussuineq unitsillugu imminut pilersornerup tassani qanilliallarujussuarnissaa ippoq. Taamaammat aatsitassarsioqatigiit suleqatigalugit aamma mingutsitsinngitsumik ikummatissamik siunnerfeqarnerput, taanna ingerlapparput</p>	<p>at importere olie. Så vi arbejder med mineindustrien i overgangen til grøn energi.</p>	<p>we are working with the mining industry in transitioning toward green energy.</p>
<p>On who is talDansk talende kvinde</p>	<p>[DK/KAL] Akissut naatsumik itisilerutaasoq. Namminersorlutik Oqartussani aatsitassanut tunngasutigut Avatangiisinik Aqutsisoqarfimmeersuuvunga. Nukissiutit mingutsitsinngitsut ineriartortinneqalissappata taava avatangiisinut sunniutinik nalunaarusiornissaq pisussaaffiuvoq, taamaalilluni innuttaasunik</p>	<p>[DK] Bare en kort uddybning, er svaret. Jeg kommer fra Miljøstyrelsen, på råstoffer selvstyret. Hvis der skal udvikles på på grøn energi, så er der, de stod, det spørgsmål, så ville det være en aktivitet, som også vil være VVM pligtigt, så der kommer en borgerinddragelsesproces, i</p>	<p>[DK/ENG] Just a brief elaboration on the answer. I come from the Self-Government's Environmental Protection Agency - Raw materials (office). If green energy is to be developed so that it becomes part of the (mine) project, then this activity will also be subject to an EIA. There will therefore also be a citizen involvement process in</p>

	peqataatitsiviussaaq mingunnangitsumik nukissiornermut atatillugu.	forbindelse med udviklingen af grøn energi.	connection with the development of green energy.
Engelsk talende mand	[ENG/KAL] Apequtissaqarpunga. Paasinngilara, uannuua? Tuluttut uteqqilaarsinnaaviuk?	[ENG/DK] Jeg har et spørgsmål at stille. Jeg fik det ikke, er det noget for mig? Kan du gentage det på engelsk?	[ENG] I have a question to make. I didn't get the, is this for me? Can you repeat that in English?
Dansk talende kvinde	[ENG/KAL] Oqaannartungaana mingunnangitsumik nukissiorniarusi taava suliaq ingerlassaaq. Oqaaseqaataaneruvoq.	[ENG/DK] Jeg sagde bare, at hvis man vil udvikle grøn energi, så vil det være en proces. Det er mere en kommentar.	[ENG] I was just saying that if you want to develop green energy, then that will be a process. That is more like a comment.
Engelsk talende mand	[ENG/KAL] Aap, ajunngilaq.	[ENG/DK] Ja, fint.	[ENG] Yes, fine.
Anna-Peter	[KAL] Apequtissanik allanik. Oqaaseqaatissanik allanik? Atuagaq ikaniippoq aamma paasissutissat, kultisiorfik nalunamut tunngasut - paasissutissanik peqarpoq. Kalaallisut qallunaatullu naqinneqarput. Apequtissaqartoqarusunngippat Naaja oqaaseqalaarusuppoq.	[KAL/DK] Andre spørgsmål eller kommentarer? Rapporterne er derovre om Nalunaq Goldmine - de indeholder informationer. De er på grønlandsk og dansk. Hvis der ikke er spørgsmål, vil Naaja gerne komme med en kommentar.	[KAL/ENG] Other questions or comments? There are reports over there about Nalunaq Gold mine – they contain information. These are in Greenlandic and Danish. If there are no questions Naaja would like to come with a comment.
Naaja	[DK/KAL] Oqaanarusuttungaana, tassa teknikkimut oqimaatsunut assut tunngassuteqarput...	[DK] Jeg vil bare sige, det er jo lidt tungt teknisk stof... I skal være velkommen til at tage fat i os hvis i har nogle	[DK/ENG] I just want to say, it's a bit of a heavy technical subject... You should be welcome to contact us if you have any questions, and

	Apequtissaqarussi attavigiinnassavatsigut, taava akissutissasiorumaarpugut.	spørgsmål, så kommer svare i søger	we will answer as soon as possible.
Anna-Peter	[KAL] Qaa apersuiniaritsi	[KAL/DK] Kom så, stil spørgsmål.	[KAL/ENG] Come on, ask questions.
Grønlandsk talende mand	[KAL] Nukissiuutit eqqartorneqariarmata, imaattoq apererusuttunga. Amitsoq Nalunarlu maannakkut ingerlasaniarserineqarput, erngup nukinganik tusartariarama Amitsoq ingerlaniarserisoq. (Amitsoq) Nalunarlu suleqatigiissinnaanngillat, Tasiisaarsuk pinngortinneqarnissaanik qangali siunertaanikuuvoq kommuuniinnaagallarmalli. Tasiisaarsummik erngup nukinganik nukissiorfik sananeqassasoq. Kisianni tusarnikuuara unitsinneqarnikoq. Paaserusunnarpoq. Taavalu isumaqarpunga Paris Aftale kusassaaneruallaartoq, uanga isumanni nunarsuarmi ittuupajaartutut isikkoqaraluarluta, tassami 70% angumakannerlugu nunatsinni ingerlavugut. Taava mikisuaraaraakasimmik dieselimik ingerlavugut, taavalu Paris Aftale pisariaqalerpat atorumaarpoq. Apequtiga Amitsoq Nalunarlu erngup nukinganik atuilissappata	[KAL/DK] Da elproduktion diskuteres, vil jeg gerne spørge om følgende. Amitsoq og Nalunaq-projekterne er næsten i gang, og jeg hørte, at Amitsoq forsøger at bruge vandkraft. Kan Amitsoq og Nalunaq arbejde sammen. Tasiisaarsuk har været et mål i lang tid og tid før kommunernes sammenlægning. Siden da er der blevet talt om Tasiisaarsuk. Men jeg har hørt, at planerne er blevet stoppet. Jeg vil gerne vide mere om det. Derudover tror jeg, at Paris- aftalen kun tegner et smukt billede. Jeg føler, at vi næsten skammer os internationalt, men vi bruger omkring 70 % og bruger meget lidt diesel. Vi kan bruge Paris-aftalen, når det bliver nødvendigt. Mit spørgsmål er, om Tasiisarsuk kan levere energi, hvis Amitsoq	[KAL/ENG] Since power generation is discussed I'd like to ask the following. Amitsoq and Nalunaq projects are going on right know, and I heard that Amitsoq is trying to use hydropower. Can Amitsoq and Nalunaq work together. Tasiisaarsuk has been a goal for long time and times before municipalities merged. Tasiisaarsuk has been talked about since then. But I have heard that plans have been stopped. I would like to know more about it. Additionally I believe that Paris Agreement is just painting a pretty picture. I feel that we almost feel ashamed internationally, but we use around 70% and use very little diesel. We can use Paris Agreement when it becomes necessary. My question is if Tasiisarsuk can provide energy if Amitsoq and Nalunaq are to use hydropower.

	Tasiisaarsuup atorsinnaanersoq? Naalakkersuisumut.	og Nalunaq skal bruge vandkraft. Det er et spørgsmål til regeringen.	That a question to the Government.
Kalistat	<p>[KAL]</p> <p>Ja, tassa taanna eqqartorneqarnikuuvoq. Aamma aatsitassarsiorniat apeqqutaatillugit, taanna suliassaavoq. Una Amitsoq piviusunnngussappat, ingammik tassani aamma periarfissaqarlualertussaammaat.</p> <p>Amitsup sivirusumik atasinnaanissaanik, aatsitassarsiornifigineqalernissaanik ilimagineqarami. Taamaasilluni piviusunnngussappat eqqartorneqarnikuuvoq. Nanortallip illoqarfittut erngup nukinganik pilersuutigalugu, tassunga atatinneqalersinnaanersoq. Taavalu aamma una. Tasiisaarsuk, aniapassussappat erngup imaluunniit inerissaatit atorlugit tassuunaatigut aamma iluaquserniarneqarsinnaalernissaanik pilersaarutaasutut taakkartorneqarnikuuvoq. Apeqqitaasorujussuuvoq aatsitassarsiornifit allat aamma aallartinneqarsinnaanersut, taqqavaani. Taanna orniginartorujussuuvoq, uanga ilimagaara Solaari atorlualerneqarsinnaanngilaq, taamaammatt tassuuna tassunga ikaarsaariartuaarneq</p>	<p>[KAL/DK]</p> <p>Ja, det har været diskuteret. Dette overvejes også af hensyn til mineindustrien. Hvis Amitsoq udvikles, vil der være en meget relevant mulighed.</p> <p>Der er forventninger om, at Amitsoq vil betyde langsigtet minedrift. Derfor har man diskuteret vandkraft i den forbindelse. Nanortalik kan samtidig forsynes med energi. Og hvis Tasiisaarsuk ikke skulle være tilstrækkeligt, så er muligheden for at bruge vindenergi blevet diskuteret. Det afhænger meget af, om der kan udvikles andre miner i Sydgrønland. Det er meget attraktivt. Jeg mener, at vi ikke kan blive ved med at bruge diesel, så grøn omstillingsenergi kan ikke undgås. Det er noget, der skal følges op på. Jeg nævnte kort Paris-aftalen i aften. Det er noget, vi kan diskutere hele aftenen. Jeg vil ikke nævne det igen, så vi (i stedet) kan diskutere Nalunaq i dybden.</p>	<p>[KAL/ENG]</p> <p>Yes, this has been discussed. This is also done for the sake of mining industry. If Amitsoq is developed then there will be a very relevant possibility.</p> <p>There is expectation that Amitsoq will be long term mining operation. That is why hydropower has been discussed in that connection. Nanortalik can be supplied with energy at the same time. And if Tasiisaarsuk should not be sufficient then possibility of using wind energy has been discussed. It really depends on if other mines can be developed in South Greenland. That is very attractive. I believe that we cannot keep using diesel so transition green energy cannot be avoided. That is something that needs to be followed up. I mentioned Paris Agreement briefly tonight. That is something we can discuss all evening. I am not going to mention it again so we can discuss Nalunaq in depth.</p>

	<p>allaqqunneqarsinnaagunangilaq. Taanna malersorneqartussaassaaq, piffissaq ineriartornerani. Unnummut Parisimi isumaqatigiisummut taallatsiartoorakku, unnuk naallugu oqallisigissagutsigut, Nalunaq oqallisigilluarniassagatsigut taanna taaqqissanngilara .</p>		
Engelsk talende mand	<p>[ENG/KAL] Isumaqarpungali ataaseq paasissagit pingaaruteqartoq. Aatsitassarsiorfiliorneq amerlasoorujussuarnik aningaasaliiffiusarpoq piffissartorfiusaqalunilu, aammalu Amitsoq suliariniagaavoq assut soqutiginaatik, neriuppungalu aatsitassarsiorfittut nalinginnaasuussanngitsoq. Kisianni aningaasassarsiornera sivisussaaq. Taavalu aallartikkuni aamma nukimmik piariaqartitsiviusaaq, taamaamat suliariniagaq taanna aamma nukissiutinik pissarsiuttariaqarparput nukinngullugu. Minnerpaamik erngup nukissiorfeeraasinnaavoq, annikitsumik anorisaateqarsinnaavoq, taakku avatangiisinut inunnullu sunniutaat nalunaarusiorneqassapput. 10 megabytes ataallugu nukissiorut eqqartorpakka, imaluunniit assingusumik. Taama ittut nunani Islandikkutut Norgekkutut ittuni takussaasarput, tamakkunanilu pilertornerusumik suliarineqarsinnaasarlutik. Tamakku</p>	<p>[ENG/DK] Jeg tror dog, det er vigtigt, du forstår én ting. At bygge en mine er en enorm investering og (tager) tid, og Amitsoq er et meget interessant projekt, og det vil forhåbentlig være et ualmindeligt sind, men det vil tage tid at finansiere det, og få det i gang, så har du en bestemt mine, og du har brug for energien til den mine, som så, vi er nødt til at forsøge at finde en vej, med hensyn til at få energi til dette projekt, og forsøge at gøre det hurtigt, i det mindste for småskala vandkraft, småskala vind, VVM-processen, SIA-processen, politiprojektet, især når det er mere, jeg taler om under 10 megabyte, eller sådan noget, man ser det i lande som Island, Norge, hvor disse processer kan gøres hurtigere. Vi får så brug for udstyr til at bygge disse ting, mursten og alle disse ting. Det er det, jeg kan give samfundet, i det sydlige, logistik, alle disse forskellige ting, som</p>	<p>[ENG] I think it's important, though, you understand one thing. To build a mine is a huge investment, and time, and Amitsoq is a very interesting project, and will hopefully be, uncommon mind, but it will take time to fund that, and get that going, then you have a certain mine that, and you need the energy for that mine, like so, we have to try to find a path, to, in terms of getting energy to this project, is to try to fast track, at least for small scale hydro, small scale wind, the EIA, SIA process, police project, especially when it's more, I'm talking about under 10 megabytes, or something like that, you see that in countries like Iceland, Norway, where these processes can be done quicker. We'll then need equipment to build these things, brings (broom?), bricks all of these things. This is what I'm gonna can provide, to the society, in South, logistics, all of these different things, that sweat very much, what</p>

	<p>suliarissagutsigit atortussaqartariaqarpugut. Tamakku tassa Kujataani inuiaqatigiinnut tunniunniarpakka, tassa takorluukkakka. Tassa tamakku tunniusimasutut tamakku qimatarerusutakka.</p>	<p>kræver meget sved; hvad vi tænker på, når vi siger, at vi vil bidrage, fra en hengiven, til Sydgrønland, for at efterlade noget her.</p>	<p>we're thinking about, when we're saying we want to contribute, from, devotee, of South Greenland, to leave something behind, here.</p>
<p>Anna Peter.</p>	<p>[KAL] Paasinarpa?</p> <p>Allanik apeqqutissaqartoqarusunnerluni, oqaaseqarusuttoqarnerluni? Taamaanngippat, naggasiinialissaagut, naaja oqareerneratuut, una ataatsimiinneq naareeraluartoq una, apeqqutissanik oqaasissanilluunniit peqalissagaluarissi. Imaluunniit tusarniaanermut oqaaseqarusullusi nassiussissagaluarussi. Aatsitassarsiornermut Naalakkersuisoqarfimmut saaffiginnissinnaavusi, ikiorneqassaasi. Tusarniaaneq, isummernissamillu periarfissaq tassa Naalakkersuisut nittartagaani tassa marts aallaqaataa 2024- tungaanut ingerlannaqassaaq. Innuttaasunik tusarniaanermi apeqquteqartut takkullusilu maanngartusi, onlinekullu peqataasusi, tamassi qujanarujussuaq. Unnummut qujanaq.</p>	<p>[KAL/DK] Er det klart?</p> <p>Er der andre spørgsmål eller kommentarer?</p> <p>Hvis ikke, er vi ved at konkludere, som Naaja sagde, selvom dette møde er slut, så hvis du har spørgsmål eller kommentarer, kan I kontakte Ministeriet for Minedrift, så vil I blive hjulpet. Så høringen vil vare indtil den 1. marts 2024. Mange tak for alle spørgsmålene og for jeres tilstedeværelse i aften og deltagelse online. Tak for i aften.</p>	<p>[KAL/ENG] Is it clear?</p> <p>Is there other questions or comments?</p> <p>If not, we are about to conclude, like Naaja said, even though this meeting is over, then if you have questions or comments then you can contact Ministry for Mining, then you will be assisted. So, the hearing will be going on until 1st of March 2024. Thank very much for all the questions and for your presence tonight, and participation online. Thank you for tonight.</p>